

HÖGSKOLAN
DALARNA

Uppsats 15 hp Etik, politik och pornografi

En jämförande innehållsanalys av två motioner med syftet att utreda och reglera pornografin

Författare: Sofia Sjöberg

Institution: Institutionen för kultur och samhälle

Handledare: Gull Törngren

Examinator: Fredrik Jahnke

Ämne: Religionsvetenskap

Kurskod: GRK2P4

Högskolepoäng: 15 hp

Betygsdatum: 2022-03-31

Högskolan Dalarna

791 88 Falun

Sweden

Tel 023-77 80 00

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera uppsatsen i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av uppsatsen.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

HÖGSKOLAN
DALARNA

Abstrakt

Ur ett didaktiskt perspektiv så är det nu mera viktigt för alla lärare att kunna diskutera sexualitet, samtycke och relationer. Denna studie syftar till att genomföra en komparativ innehållsanalys av två motioner med syftet att reglera eller förbjuda pornografin. Syftar är inte på att argumentera mer för ett partis motion än den andra. Syftet är att analysera motionernas centrala argument.

Frågeställningarna är, Vad definieras som pornografi i motionerna? Där visar analysen att Kristendemokraterna definierar pornografi som våld och Vänsterpartiet definierar pornografi som makt och våld. Frågeställning nummer två löd vad ställer respektive parti för krav i sina motioner? Analysen visar att båda partierna kräver utredningar av pornografi och lagarna som rör pornografin. Frågeställning nummer tre löd vad har respektive motion för unika argument? Vänsterpartiets unika argument handlar om rasism inom pornografin. Varav Kristdemokraternas unika argument handlar om skillnaderna mellan könen. Studien avslutas med att diskutera dess relevans för religionsundervisning.

Nyckelord

Pornografi, etik, religionsundervisning, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, sexologi

Innehållsförteckning

Abstrakt	2
Inledning	4
Syfte och frågeställning.....	5
Metod	6
Material	7
Bakgrund	8
Skolverket och det nya riktlinjerna	8
Kristdemokraterna.....	8
Vänsterpartiet.....	9
RFSU och deras syn på debatten runt pornografin	9
World sexual Health	10
Fakta om porr och porrindustrin enligt Unizon	10
Etik, sexualitet och politik.....	11
Tidigare forskning	14
Olika definitioner av pornografi.....	14
Unga och vuxnas syn på pornografin	15
Sexköp, lagar och regler	16
Effekter av våldsam pornografi.....	17
Pornografi och rasism	17
Förtryck.....	18
Analys och jämförelse mellan de båda motionerna	19
Kristdemokraterna motion "Åtgärder mot pornografin"	19
Vänsterpartiets motion "Pornografi och sexual politik"	19
Jämförande av hur partierna definierar pornografi i motionerna	20
Kristdemokraternas definition av pornografi	20
Vänsterpartiets definition av pornografi	21
Jämförande av vilka krav som respektive parti ställer	23
Kristdemokraterna krav utifrån motionen	23
Vänsterpartiets krav utifrån motionen	25
Finns det några argument som bara ett parti har	27
Argument som bara Kristendemokraterna har	27
Argument som bara Vänsterpartiet har	27
Diskussion	28
Sammanfattning	34
Litteraturlista	35
Motioner och partiprogram	36

Inledning

En elev sa ” inget är heligt eller moraliskt inom porren, förutom porren ”.

Ut ifrån det här orden växte mitt intresse för att forska om pornografi ur ett etiskt perspektiv. Lori Watson skriver så här om vad som anses vara pornografi, definitionen av pornografi är att pornografi är en form där bilder och filmer framhäver en sexuell upphetsning hos den som tittar på bilden eller filmen.

Så länge jag kan minnas har jag haft ett intresse för politik, speciellt växte mitt intresse fram för politiken när min gamla högstadielärare i samhällskunskap förklarade hur politiken i Sverige fungerade och sen den dagen var jag fast.

Min nyfikenhet träder då fram och undrar vad är då pornografi enligt två svenska partier som tillhör varandras motsatta politiska block. Kan de enas eller kommer deras argument och åsikter vara varandras motsatser inom det ämnet också. Hur kan jag som framtida lärare inom religionsvetenskap föra samman etik, politik och pornografi. Förutom att den här studien kommer att jämföra två politiska motioner så ska jag förklara hur lärare kan använda mitt resultat i undervisningen.

Syfte och frågeställning

Syftet är att utifrån en innehållsanalys av två motioner, en från Kristdemokraterna och en från Vänsterpartiet, göra en jämförelse samt diskutera resultatets tänkbara betydelser för undervisning om sex och samlevnad.

1. Vad definieras som pornografi i de två olika motionerna?
2. Vilka krav ställer respektive parti i deras motioner?
3. Finns det några argument som bara ett parti framför?

Metod

Under den här rubriken kommer jag att presentera min metod och hur jag har gått till väga med mitt arbete i den här studien. Jag har valt att göra en innehållsanalys av två motioner om pornografi. Jag avgränsade mitt sökande efter material till Google och använde mig av sökorden Motion pornografi, när jag sökte på orden kom det upp flera olika internet sidor med motioner som handlade om pornografi. Jag valde att läsa igenom västerpartiets motion *Pornografi och sexual politik* (2005) och beslutade mig för att använda mig ut av den eftersom den var skriven av flera författare och eftersom Vänsterpartiet ligger lägst ut på vänsterskalan inom politiken. Där efter blev min tanke att jag skulle försöka hitta en motion om pornografi från något av partierna på högersidan eftersom mitt antagande var att argumenten kommer skilja sig stort från varandra. Anledningen till att mitt antagande var att argumenten kommer skilja sig åt är på grund av att de politiska blockens ideologier skiljer sig generellt stort åt. Där av fortsatte jag min sökning med samma sökord som jag beskrivit ovan. Då hittade jag Kristendemokraternas motion *Åtgärder mot pornografin* (2017). Efter att ha läst motionen beslutade jag mig för att använda mig ut av den.

I själva analysdelen kommer jag att plocka ut centrala avsnitt ur motionerna som jag anser besvarar mina frågeställningar. Avsnitten kommer läggas upp i form av blockcitat för att det ska bli så tydligt som möjligt för läsaren att kunna se vad som analyseras. Analysen kommer också att delas in i block, blocken kommer var indelade i form av rubriker med samma namn som mina frågeställningar. Det första tre blocken kommer vara viga åt att analysera det material som jag tagit ur Kristdemokraternas motion *Åtgärder mot pornografin*. Det näst kommande tre blocken kommer jag viga åt Vänsterpartiets motion *Pornografi och sexual politik*. I både analysdelen och diskussionen kommer jag använda mig av tidigare forskning och bakgrundsmaterial för att analysera mina svar och diskutera vad jag kommit fram till.

Material

Här kommer jag att presentera det material som jag valt att använda mig ut av.

Jag har valt att arbeta med Kristendemokraternas motion *Åtgärder mot pornografin* skriven av Désirée Pethrus som representerar Kristdemokraterna (Motion, 2019/20:131). Motionen är två år gammal och skriven ur ett nära tidsperspektiv. Den kritik som kan ges till motionen är att den enbart är skriven av en författare Désirée Pethrus. När det är en representant som skriver en motion så kan de bli lättare att komma med egna åsikter och värderingar i en motion. Oavsett om det är medvetet eller omedvetet.

Det andra materialet jag valt att arbeta med är Vänsterpartiets motion *Pornografi och sexual politik* är skriven av Camilla Sköld Jansson m.fl. som representerar Vänsterpartiet (Motion, 2005/06: K341). Synpunkter som kan ges till motionen är att den är skriven för 21 år sedan. I mitt förvar av val att ändå använda motionen trots sin höga ålder är att, innehållet är dagsaktuellt. Motionen är skriven av flera representanter Camilla Sköld Jansson m.fl vilket gör att motionen har flera författare som godkänt den innan den skickats in till riksdagen.

Bakgrund

I den här studien är det bra att ha en förståelse för Kristdemokraternas och Vänsterpartiets ideologier och värdegrund. Kommer presentera vad *Skolverket.se* skriver om sexualitet, samtycke och relationer. Det är också bra att ha en insyn i debatten om pornografi och därför kommer jag att presentera vad *RFSU.se* skriver om pornografi. Bakgrunden kommer också lägga fram vad organisationen *Unizon.se* säger om just pornografi. Det är också bra att ha en förförståelse för erotik och sexuellhälsa. Där av kommer jag att presentera vad världsorganisationen *WorldsexualHealth.net* säger just om det ämnena. Kunskaper om politik, etik och sexualitet hämtas från Namli och Grenholm ur deras bok *ETIK* (2019).

Skolverket och det nya riktlinjerna

På *Skolverket.se* står det nya riktlinjerna och formuleringarna som börjar gälla första juni 2022. Där står det att alla lärare ska kunna undervisa inom sex och samlevnad som dessutom får ett nytt namn jämställdhet, sexualitet, samtycke och relationer (*skolverket.se. 2022.nyttiskolplanen*). Det nya formuleringarna om jämställdhet som redan finns för grundskolan kommer nu också finnas i läroplanen för gymnasiet och vuxenutbildningen. I skolplanen kommer det också att finnas med hur lärare ska arbeta för att minska förtryck och våld (*skolverket.se. 2022.nyttiskolplanen*).

Kristdemokraterna

Kristdemokraternas skriver på partiets hemsida att deras ideologi bygger på kristna värderingar. Deras värdegrund och människosyn också bygger på kristen människosyn och att det är som sätter familjen i centrum. Det är ett parti som gör allt för att motarbeta totalitarism (*Kristdemokraterna.se. 2022.Ideologi*). Totalitarism är en form av politik där staten enbart accepterar att det finns ett parti. Kristdemokraterna skriver att det inte tror på ett maktsystem där en människa har för mycket makt eller en grupp besitter för mycket makt. Det skriver att det strävar efter ett samhälle med jämn maktfördelning (*Kristdemokraterna.se. 2022.Ideologi*). Kristdemokraterna menar att det vill att familjer och enskilda individer ska kunna fatta egna beslut om deras vardag utan att politiker och staten

lägger sig i. Partiet anser att människor är kloka och ska kunna besluta själva vad som är just rätt för den enskilda och familjen (Kristdemokraterna.se. 2022.Ideologi). Kristendemokraterna är ett borgligt parti.

Vänsterpartiet

På Vänsterpartiets hemsida och i deras Ideologi program skriver de att det är ett feministiskt och socialistiskt parti. Vänsterpartiet arbetar mot ett klassamhälle och patriarkatet (Vänsterpartiet. 2022. Partiprogram). Partiet skriver att det är en del av arbetsrörelsen och kvinnorörelsen, inte bara i Sverige men också i andra länder. Partiet skriver att deras mål är att kunna skapa ett samhälle där alla är lika mycket värda och ett samhälle fritt från könsfördelningar och förtryck. Ett samhälle utan rasism och utanförskap, ett samhälle som är ekologiskt (Vänsterpartiet. 2022. Partiprogram). Vänsterpartiet hittar vi längst ut på vänsterskalan inom den svenska politiken.

.

RFSU och deras syn på debatten runt pornografin

Riksförbundet för sexualupplysning *RFSU.se* har funnits sedan 1933. Riksförbundet är ett förbund som är oberoende och fri från politik och tar ingen ställning till något parti. Förbundet är också fri från religion och låter sig inte påverkas av religioner. Förbundets högsta organ är kongressen. Deras mål är att sprida kunskap om sexualitet och vill att alla människor ska ha möjligheten att njuta av sin sexualitet och kropp (RFSU.se. 2022. Vår organisation).

På 1970 talet började organisationen ta ställning och arbeta med frågan om att låta pornografi bli lagligt i det svenska samhället, år 1971 blev porren laglig och efter det började den också synas. Många upplevde att porren som börjades synas i samhället var kvinnoförnedrande och våldsam. Till följd av det så blev det genast protester och debatter i samhället om pornografin verkligen skulle få vara laglig (RFSU.se. 2022. porrprotester). Ett årtionde senare så infördes några lagar inom pornografin är en av lagarna var ett förbud mot barnpornografi. 1987 så försökte riksförbundet att genomföra ett förbud mot våldspornografi. Under 2000 talet så argumenterade riksförbundet för att rättigheterna och skyddet för de människor som jobbade inom porrindustrin behövde stärkas och förbättras. Ett förbud mot

själva porren var inte lösningen på problematiken (RFSU.se. 2022. porrprotester). I dag menar organisationen att vi inte ska göra porren omoralisk och fel, i dag måste vi ha öppna samtal om ämnet, speciellt i skolan och med unga vuxna. Vi måste kunna prata med unga om vad deras upplevelser är. Att vi ger unga en bra sexualundervisning om porr och hur det kan förhålla sig till den (RFSU.se. 2022. porrprotester). *RFSU* har fått hård kritik för att de vill införa mer porr i sexualundervisningen. Då vissa menar att *RFSU* som organisation förespråkar porr och uppmuntrar till det. *RFSU* menar att de som organisation vill sprida kunskap baserat på fakta och inte på moraliska och känslomässiga argument (RFSU.se. 2022. porrprotester).

World sexual Health

Organisationen *WorldsexualHealth.net* grundades 1978 och fokuserar på sexuell hälsa och sexuella rättigheter över hela världen. Deras medlemmar består av utbildade sexologer från världens alla hörn. Deras mål är att globalt förespråka global hälsa och sexuella rättigheter för alla. Till hands för att lyckas finns det forskning, sexologer (WorldsexualHealth.net.Organisation.2021).

World sexual Health skriver ”Sexual Pleasure is the physical and/or psychological satisfaction and enjoyment derived from shared or solitary erotic experiences, including thoughts, fantasies, dreams, emotions, and feelings” (Worldsexualhealth.net. Sexual pleasure.2021). Vidare står det att sexuellnjutning ska vara en rättighet för alla och utan förtryck, våld, förnedring. Samtidigt ska människor kunna experimentera fritt och säkert utan att vara rädda för att bli dömda och kränkta. Sexuellnjutning är mänskliga rättigheter och allas sexuella njutning är olika. Det är inte en rättighet att kontrollera andra människors njutning och påpeka vad som är rätt så länge ingen kommer till skada (WorldsexualHealth.net. Sexual pleasure.2021).

Fakta om porr och porrindustrin enligt Unizon

Unizon.se är en organisation bestående av 136 kvinnojourer och ungdomsjourer med mål att uppnå ett samhälle där alla är jämställda med varandra och där våld inte existerar. Organisationen utgår och jobbar ifrån barns och kvinnors

upplevelser av våld som de blivit utsatta för av män (Unizone.se, 2022). Deras arbete om synen på pornografi kan vara intressant för min studie för den utgår från barns och kvinnors upplevelser av våld från män.

Forskning visar att 90% av den mest uppskattade porren har inslag av aggressivt beteende eller våld skriver Unizon 48% av alla scener innehåller verbalt våld (Unizon.se, 2022). Psykologiska experiment har visat att de som tittar på pornografi blir avtrubbade och ointresserade av det som de tittar på efter ett tag och måste då söka sig till mer och mer extrema saker för att hålla intresset vid liv (Unizon.se, 2022). Unizon skriver att psykologer tagit fram underlag där det visat sig att kvinnor ses mer som tillexempel prostituerad. Porren gör att vi lättare tänker på kvinnor som horor och lättfotade och ökar mäns våld mot kvinnor (Unizon.se, 2022). Unizon menar att män som deltagit i undersökningar om pornografi har visat att de män som tittar på porr är mer våldsamma under sex. Män som blir misshandlade själva av kvinnor kollar inte på porr (Unizon.se, 2022). Unizon hänvisar att forskning menar att män som köper sex är också det män som oftast kollar på pornografi. En anledning till att män köper sex enligt studier är för att män vill att de prostituerade kvinnorna ska efterlikna kvinnorna i det porrfilmer det tittat på. Prostituerade ställer ofta upp på de saker andra kvinnor inte skulle ställa upp på att genomföra sexuellt (Unizon.se, 2022).

Etik, sexualitet och politik

Jag har valt att använda mig ut av boken *ETIK* (2019) av Elena Namli och Carl-Henrik Grenholm i barkunden efter som deras arbete med etik och moral ger underlag till mina frågeställningar. Jag kommer nedanför att presentera vad Namli och Grenholm lägger fram om sexualitet, makt och kön. Kommer också introducera vad Namli och Grenholm skriver om politik, etik och moral.

Namli och Grenholm tar upp att sexualitet och sexuella aktiviteter har blivit en moralfråga och att svaret på varför det har blivit en moralfråga leder tillbaka till kristendomens början. I kristendomens början så betraktade människor sex som någonting ont (Namli, Grenholm, 2019, S. 310 - 311). I dagens moderna gemenskap så betraktar vi sex och sexualitet lite annorlunda än i det tidiga kristna

samhället. Ur ett feministiskt perspektiv så skriver Namli och Grenholm att reflektionen om moral och sexualitet skulle mer handla om sårbarheten som människor utsätter sig för i ett sexuellt förhållande. Att passionen som brinner för lust och sexualitet hos människor gör oss sårbara. Vilket kan leda till att vi lätt kan bli skadade och skada andra genom våra drifter. I en sexuell relation så utlämnar vi oss så mycket som vi människor bara kan för någon annan (Namli, Grenholm, 2019, S. 310 - 311). I och med att vi utlämnar oss så pass mycket i en sexuellrelation så skriver Namli och Grenholm att i samband med utlämnandet Så ökar också förtroendet för ens partner och en människas förtroende går lätt att missbruka för tillexempel egenvinning. En etisk reflektion som behövs när det kommer till sexualitet är, att det måste finnas lagar som hindrar människor från att skada och förödmjuka andra (Namli, Grenholm, 2019, S.312).

I kristen tradition menas det att sexuellt umgänge utanför äktenskapet är anledningen till att människor vänder sig bort från Gud. Kristendomen förespråkar därför också att inom äktenskapet visa avhållsamhet till våra partners (Namli, Grenholm, 2019, S.314). Ett moraliskt argument som Namli och Grenholm skriver om är att om vi människor inte kombinerar både sex och kärlek tillsammans så ser vi inte vår sexpartner som än människa utan som ett föremål för vår egen vinning (Namli, Grenholm, 2019, S. 316).

Namli och Grenholm skriver att en etisk diskussion handlar om kvinnor och män ser och upplever sexualitet på samma sätt. Ett perspektiv och moralisk mening menar att kvinnor identifierar sig med att vara följeslagare, älskarinna och moder. Mannen anses inte tänka lika mycket på sexualitet och hur han ska identifiera sig, efter som att mannen har viktigare uppgifter för sig (Namli, Grenholm, 2019, S.317).

Feministisk kritik menar att äktenskapet är till för att tygla kvinnan och gör henne till ett sexuellt objekt. Eftersom kristendomen förespråkar att sex är någonting som bara är moralisk okej i ett heterosexuellt äktenskap. Ur ett annat feministisk moraliskt perspektiv så framförs det att i dagens moderna samhälle så är sexualitet inte kopplat samman med äktenskap på samma moraliska nivå. Utan i dag har vi infört lagar med rätten till abort, samkönade äktenskap och preventivmedel. Där för anses det också orimligt ur ett feministiskt perspektiv att förbjuda sexualitet mellan två människor. Kärlek anses inte heller bara vara sex och lust, utan också

att människor visar närhet och förtroende för varandra. Erotik är också någonting som i dag som vi kan värdesätta högt, utan att vara rädda att den ska förstöra för människor (Namli, Grenholm, 2019, S. 319).

och omoralisk, som bara ansågs vara okej att ha inom äktenskapet. Inom äktenskapet ansågs sex som något människor hade för att föröka sig.

Namli och Grenholm skriver också om Etik och Politik och hur det två kombinerar varandra. Namli och Grenholm skriver Politik utövas utifrån människors moral vare sig om det är som enskild individ, i grupp eller samhälle (Namli, Grenholm, 2019, S. 227). Författarna skriver hur moral och politik hör ihop med varandra. Det hör bland annat ihop med hur vi människor ser på vår omgivning och makt, ser vi på människor som sociala och solidariska eller som giriga, egoistiska individer. Beroende på hur vi ser på människor har vi också olika syn på politik, ekonomi och makt (Namli, Grenholm, 2019, S. 228). Namli och Grenholm skriver om Young och hur Young menar politik och etik hör ihop. Young säger på ett relevant sett kunna läsa av sociala institutioner och sociala situationer som leder till strukturellt förtryck måste vi kunna ge konkreta exempel på vad som är förtryck och varför. Young menar för att kunna arbeta mot förtryck måste vi se hur politiker arbetar mot förtryck och speciellt hur politiker arbetar mot det grupper som är mer utsatta än andra mot till exempel våld. Några grupper som är mer utsatta mot förtryck och våld är kvinnor, invandrare och arbetare (Namli, Grenholm, 2019, S. 239). När det kommer till politik och ett mer jämställt samhälle och speciellt mellan kvinnor och män så skriver Namli och Grenholm att tillgången till politik och att göra sin röst hörd är nyckeln. Genom politiken kan vi ändra på hur vi talar om män och kvinnor och på så sätt ska vi ändra normen (Namli, Grenholm, 2019, S. 233). I Youngs artikel Five faces of oppression ”strukturellt system som är patriarkalt tillämpat. Förtryck i strukturell mening är en del av den grundläggande samhällskonstruktionen, där förtrycket återskapas systematiskt i viktiga ekonomiska, politiska och kulturella institutioner. Det strukturella förtrycket betecknar orättvisor som en grupp individer i det liberala samhället utsätts för i vardagen ” (Young, 1988, S.271).

Tidigare forskning

Jag har valt att använda mig av tidigare forskning som är relevant i förhållande till frågorna i min studie till min studie och hjälper mig att besvara mina frågeställningar. Nedanför kommer jag att redovisa den forskning som jag valt att arbeta med. Jag kommer också förklara varför forskningsmaterialet är relevant. Forskningsmaterialet kommer presenteras under olika teman.

Olika definitioner av pornografi

Lori Watson har gjort en studie *Pornografi* (2010) som försöker definiera och förklara vad pornografi är. Watson går också igenom hur vi ser på pornografi utifrån olika perspektiv.

Den normativa definitionen av pornografi är att pornografi är en form där bilder och filmer framhäver en sexuell upphetsning hos den som ser på det. Det räcker inte att en bild ska innehålla sexuella föremål för att det ska räknas som pornografi (Watson, 2010, S. 536). Även om huvudsakliga syftet inte är att väcka upphetsning hos tittaren så kan vi ändå räkna det som pornografi om tittarna upplever bilden som sexuellt upphetsande (Watson, 2010, S. 536).

Feminism som förespråkar pornografi menar att porren ska vara fri från fördomar och patriarkala föreställningar om hur sexualitet och sex ska se ut för kvinnor i dagens samhälle (Watson, 2010, S. 538).

Pornografi och hur den skadar. Watson skriver om debatten och hur vida pornografi är skadande för människor eller inte. Watson skriver att porr kan upplevas som skadande då vissa pornografiska filmer och bilder innehåller dominans över kvinnor, kränkningar och våld. Watson menar att de vi inte får glömma bort är att pornografiska filmer utspelas av skådespelare och är inte verkliga. Det som kan föra med sig skada av filmerna är hur tittaren i sin tur väljer att ta med sig av vad de sett i filmerna. Kommer tittaren att bruka det den sett i filmerna med en sexpartner utan samtycke eller liknande så är det där skadan av pornografi uppstår. Det är inte porren direkt som skadar utan det är tittaren som i sin tur kan föra skadan vidare från filmen till verkliga livet (Watson, 2010, S. 542).

Unga och vuxnas syn på pornografin

Thomas Johansson och Nils Hammarén gjorde studien *Hegemonic masculinity and pornography: young people's attitudes toward relations to pornography* (2007). För Göteborgs universitet. Studiens syfte var att ta reda på hur unga och unga vuxna har för relationer till pornografi. Finns det genusskillnader och hur påverkar pornografin unga. Forskningen är relevant i min studie då motionerna tar upp hur unga och vuxna påverkas ut av pornografi.

Jonsson och Hammarén tar upp resultaten från en omfattande studie hur unga människors ser på pornografi. I studien tar det också upp om det finns några genusskillnader (Johansson & Hammarén, 2007, S.57). Enligt Johansson och Hammarén så är den allmänna bilden att män och pojkar kollar mer på pornografi jämfört med kvinnor och flickor (Johansson & Hammarén, 2007, S.58). Studiens resultat visar att under högstadiet så kollar mer killar än tjejer på pornografi, dock så börjar unga flickor titta betydligt mycket mer på pornografi under gymnasiet. Där försvinner de stora skillnaderna mellan könen (Johansson, Hammarén, 2007, S.58). Det visar sig också att i dagens samhälle så brukar mer unga kvinnor porr och den större andelen av de kvinnor som uppger att de kollar på pornografi medger att de njuter av det, precis som unga män. Män uppger att de till viss del kan anse att porr kan vara stötande och förnedrande till skillnad från kvinnor som är de största kritikerna och angripna till pornografi (Johansson & Hammarén, 2007, S.59). Undersökningen visar att en fjärdedel av alla män tar distans eller helt avstår från pornografi. Studien tar upp frågan om huruvida unga män blir inspirerade av pornografi och för det vidare in till sina egna sexuella relationer ”Det största problemet här är frågan om män, inspirerade av pornografi, tvingar kvinnor att ha analsex. I en nyligen publicerad studie av 300 unga män (16–25 år), med stöd av Organisationen för sexualundervisning i Stockholm, ombads de som hade ägnat sig åt analsex (57%) att bland annat ange vem som tagit initiativ till deras senaste analsexmöte. Uppgifterna visar att de unga männen själva hade tagit initiativet i 40 procent av fallen och deras partner i 33 procent av fallen. De återstående svaren var "vet inte" eller "båda tog initiativet" (Rogala & Tydén, 2001)” (Johansson & Hammarén, 2007, S.61).

I studien skriver Johansson och Hammarén att om vi skulle mena på att pornografin ensam skulle påverka den enskilda individen helt och hållet, då ger vi pornografin alldeles för mycket makt (Johansson & Hammarén, 2007, S.62).

Sexköp, lagar och regler

Artikeln *Sveriges förbud mot sexköp: Lagens skäl, inverkan och potential* skriven av Max Waltman (2011) för internationella forum för kvinnostudier tar upp lagen om sexköp. Hur samhället kan hjälpa de som arbetar inom prostitution och vad forskning visar om vad för skador människor tar av att arbeta med yrket.

År 1999 blev det olagligt enligt svensk lag att köpa sexuella tjänster. Där emot blev det inte olagligt att sälja sexuella tjänster, den prostituerade kunde inte dömas för sexbrott (Waltman,2011, S 449). När lagen började gälla kunde myndigheter ge tvångsvård till de som missbrukar och har ett beroende (SOU 1995:15 s. 55–70). Under den här lagen räknas också prostituerade (Waltman,2011, S 450). I dagens moderna samhälle så hittar vi inte bara prostituerade på gatan utan också på internet dit större delen av handeln har flyttat. Waltman skriver att psykiatriker som arbetar med kvinnor som lämnat prostitution framför att dessa ofta har tagit skada på många olika sätt,

allvarliga posttraumatiska stressreaktioner manifesterade i form av allvarliga psykiska störningar som allvarliga sömn- och koncentrationsstörningar, återkommande ångest- och panikattacker, allvarliga depressioner, allvarliga anorektiska reaktioner, självdestruktiva beteenden i kombination med omfattande dissociation, problem med impuls kontroll och uppenbar eller latent suicidalitet (Waltman,2011, S 52).

Effekter av våldsam pornografi

Burnay, Kepes och Bushman skriver att WHO World health organisation menar att en av tre kvinnor är i dag utsatta för sexuellt våld eller psykiskt sexuellt våld. Det är unga kvinnor som blir mer utsatta för det sexuella våldet. I åldrarna 15 till 24 är var fjärde ung kvinna utsatt (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.111).

I massmedia så framkommer ofta både sex och våld tillsammans, i böcker, musik videon, vuxenfilmer och tv och datorspel. I studier så framkommer det att kvinnan nästa alltid framställs som undergiven och viljelös medan mannen framställs som maskulin till det maximala och dominant. Studiens syfte är att ta reda på hur människor påverkas av våldsamt sexuell media av olika slag och hur vi kan uppmuntras till att uppnå aggressiva känslor (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.112). I porrfilmer är det vanligare att kvinnor behandlas som sexobjekt än att män framställs på det sättet. I all media är det vanligare att män framställs som förövare och kvinnor som offer. Det gör att vi människor lättare att kopplar samman våra sinnen med den världsbilden att så ska det vara (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.115). Resultatet av studien visar att om du blir utsatt för media som innehåller sexuellt våld så höjs din egen aggressivitet och din attityd mot sexuellt våld förändras till det positiva. Studier visar att människor identifierar sitt eget och andras sexuella våld med medier (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.134).

Pornografi och rasism

Barnard skriver att svarta kvinnor och män framställs på ett rasistiskt och nedlåtande sätt inom pornografi och litteratur (Barnard, 2018, Rasism). Barnard skriver också att vita kvinnor ofta framställs på ett sätt där det framgår att de har makten att säga nej och göra motstånd i sexuella akter. Svarta kvinnor framställs oftast på ett sätt där det inte har den möjligheten, utan är undergivna mannen. Barnard skriver att ibland är rasismen så tydlig och stereotypisk inom pornografin att det näst intill blir komiskt (Barnard, 2018, Conclusion). Barnard tar också upp att erotiska noveller ger större utrymme för människor att kritisera eller granska innehållet, till skillnad från pornografiska filmer. Barnard skriver också att det kvinnliga perspektivet grundar sig i historien. Att genom historien har mannen

varit den dominanta och kvinnan den underlägsna. Att genom feminism så kommer kvinnor kunna krossa det stereotypiska tänkandet (Barnard, 2018, Conclusion).

Förtryck

Young skriver att det finns olika former av förtryck. Det finns förtryck där människor blir utnyttjade för till exempel arbetskraft. Människorna får inte rättvist betalt för deras arbete, i stället så tar arbetsgivaren vinsten i egen ficka (Young, 1988, S.1). Exploatering och utnyttjande av människor är också ett sätt för kapitalismen att växa och få mer makt över andra människor (Young, 1988, S.1). Young skriver också om maktlöshet och menar att vissa människor har makt och andra har inte det. Makt utspelar sig bland annat i kapitalism och klassamhället, där människor använder sin makt att tjäna pengar på andra (Young, 1988, S.2). Tystnad är också en form av förtryck, specifikt tystnads kultur. I studier visar det att människor inte vågar berätta om deras förtryck. Att det har satts i system att det är förbjudet att tala om sådana upplevelser. Människor är rädda att om det talar om att det känner sig förtryckta och utnyttjade så är det rädda att bli utfrysta, förlora jobbet med mera (Young, 1988, S.3). Kulturell imperialism är ett till ansikte av förtryck. Ett bra exempel på kulturell imperialism är sexualitet skriver Young. Den mest kraftfulla sexuella gruppen av sexualitet är heterosexuella, det är den mest dominanta gruppen och alla andra sexuella identifieras som onormala eller underlägsna. I undervisningen har det funnits ett system där undervisningen har låtit som att heterosexualitet är normalt och den rätta vägen (Young, 1988, S.4). Våld är det femte ansiktet av förtryck. I samhället så lever kvinnor, lesbiska, homosexuella, mörka och asiater under rädsla, förtryck och våld i vardagen. Det är ett förtryck som satts i system (Young, 1988, S.4).

Analys och jämförelse mellan de båda motionerna

I det här stycket kommer jag förts att ge en kort presentation av Kristendemokraternas motion *Åtgärder mot pornografi* och Vänsterpartiets motion *Pornografi och sexual politik*.

Sedan kommer jag att jämföra vad Kristendemokraterna och Vänsterpartiet vill uppnå med sina motioner. Jag kommer först att jämföra hur båda partierna definierar pornografi i sina motioner. Jag kommer sedan jämföra vilka krav som partierna ställer i motionerna. Sedan kommer jag jämföra vilka unika argument som jag hittar i motionerna.

Kristdemokraternas motion ”Åtgärder mot pornografin”

Motion, 2019/20:131 skriven av Désirée Pethrus för Kristdemokraterna. Motionens mål är att kristendemokraterna vill att regeringen ska göra en utredning om och hur porrindustrin har en skadlig påverkan på människor. Kristdemokraterna vill också att det ska ses över hur vi kan hjälpa människor som vill lämna industrin. Finns det behandlingar som staten kan erbjuda (Motion, 2019/20:131). Motionen har också som mål att de vill att alla skolor i Sverige ska införa porr filter. Motionen vill att det ska bli en utredning om samband mellan porrindustrin och människohandeln.

Vänsterpartiets motion ”Pornografi och sexual politik”

Vänsterpartiets Motion, 2005/06: K341 skriven av Camilla Sköld Jansson m.fl. till Sveriges regering med målet att få deras förslag genomförda. Förslagen innefattar att kartlägga pornografin och se dess sammanband mellan pornografi, prostitution, våld mot kvinnor och människohandel i form av sexhandel (Motion, 2005/06: K341). Ett annat mål med motionen är också att det vill att regeringen ska se över lagstiftningarna över pornografin och hur vi ska kunna stoppa eller minska spridningen av porren. Den vill också att studenter som läser på lärarutbildningen ska få lära sig om sexualundervisning. Det vill också att regeringen ska införa feministiskt självförsvar i skolan för tjejer i högstadiet och gymnasiet åldrarna

(Motion, 2005/06: K341). Motionen vill också få regeringen att införa mål för lika sexualitet och rättigheter runt om i världen.

Jämförande av hur partierna definierar pornografi i motionerna

Under den här rubriken kommer jag att presentera analysera och tolkningen av hur Kristdemokraterna och Vänsterpartiet definierar pornografi i sina motioner.

Kristdemokraternas definition av pornografi

En stor del av pornografin innehåller stora inslag av våld, trakasserier och förnedring (Motion,2019/20:131).

Min tolkning blir att Kristdemokraterna menar att pornografin produceras i syftet att den ska innehålla våld och förnedring. Min tolkning blir också att det är så Kristdemokraterna definierar pornografi.

Dagens mainstreampornografi är så våldsamt att den i många fall kan jämföras med allvarlig misshandel (Motion, 2019/20:131).

Min tolkning av argumentet i motionen blir att Kristdemokraterna lyfter fram att i dag är det mycket lätt att få tillgång till pornografi. Ett lätt klick på datorn och du har tillgång till obegränsat antal filmer. Förr var du fysiskt tvungen att gå till en butik för att hyra eller köpa en porrfilm. I dag är det också mycket lättare att kolla på våldspornografi utan att någon behöver veta om det. Du kan bidra till ökad produktion av våldspornografi utan att någon vet om det. Åter igen så blir min uppfattning att Kristdemokraterna definierar pornografi med våld.

Männen spottar på kvinnorna, sliter dem i håret, binder fast, stryker och slår. Om dessa våldshandlingar och dokumenterade övergrepp skulle inträffa i något annat sammanhang så skulle de

som utför våldshandlingarna ställas inför rätta. Så varför får detta ske utan att samhället agerar? (Motion, 2019/20:131).

Min tolkning blir att Kristdemokraternas motion vill argumentera för att våldspornografi ska vara lika straffbart som en misshandel i vardagen. Min tolkning blir också att det definierar pornografi och våldspornografi som någonting som är verklighet och inte skådespel eller fantasi.

Både prostitution och pornografi är kommersialisering av sex. Sexuella handlingar som inte är frivilliga är olagliga och samtycke till sexuella handlingar kan inte köpas (Motion, 2019/20:131).

Min tolkning av citatet ovan blir att motionen ger upphov till att sexscenerna som utspelar sig inom pornografin inte är frivilliga. Min tolkning blir också att Kristdemokraterna menar att pornografi är en form av prostitution då det menar att sexuella handlingar inte ska få köpas. Min slutliga tolkning blir att det vill jämställa pornografi med prostitution.

Både prostitution och pornografi är industrier som omsätter miljardbelopp på kvinnors kroppar (Motion, 2019/20:131).

Min analys av citatet ovan blir att det menar att precis på samma sätt som prostitutionen, tjänar porrindustrin pengar på kvinnor och deras kroppar. Åter igen så blir min tolkning att motionen vill jämställa och värdera pornografi och prostitution med varandra.

Vänsterpartiets definition av pornografi

Sexuell påverkan är inte nödvändigtvis förtryckande. Det är däremot pornografin, eftersom den tjänar som marknadsföring av sexualiserat våld (Motion, 2005/06: K341).

Min analys av argumentet ovan är, att Vänsterpartiet menar att all porr är förtryckande eftersom all porr skapas med inslag av våld. Anledningen till att det

menar att pornografi är fel är för att de som producerar pornografi tjänar pengar på sex som glorifierar våld. Min tolkning blir att det definierar pornografi med våld.

Pornografi handlar inte om ömsesidighet utan om makt (Motion, 2005/06: K341).

Ur det här argumentet blir min analys att Vänsterpartiet menar att porr skapas för att framställa maktpositioner och inte erotisk ömsesidighet. Min utvärdering blir att Vänsterpartiet definierar pornografi med makt och förtryck.

Många människor har vida definitioner av pornografi, men Vänsterpartiet anser generellt att pornografi handlar om exploatering, makt och kontroll och det är den utgångspunkten vi har i den här motionen (Motion, 2005/06: K341).

Min analys av argumentet ovan blir att Vänsterpartiet gör en tydlig definiering att pornografi är en form av strukturellt förtryck.

Genom pornografin berövas kvinnor rätten till sin egen kropp och sin egen sexualitet (Motion, 2005/06: K341).

Min tolkning blir att motionen argumenterar för att kvinnor förlorar makten över sin kropp och sexualitet genom pornografin. Både de kvinnor som arbetar inom industrin och kvinnor som inte arbetar inom industrin.

Kvinnor framställs som objekt för manlig maktutövning där förnedring av kvinnan framstår som höjden av njutning (Motion, 2005/06: K341).

Min analys argumentet kommer jag fram till att Vänsterpartiet menar att pornografi ger en bild av maktutövning där kvinnan framställs som den undergivna. Kvinnan framställs som undergiven för att ge mannen en sexuell njutning. Åter igen så blir min tolkning att Vänsterpartiet definierar pornografi med makt.

Jämförande av vilka krav som respektive parti ställer

I det här stycket kommer jag att presentera vilka krav och argument som partierna ställer i respektive motioner.

Kristdemokraterna krav utifrån motionen

Samtidigt som prostitution och människohandel varit och är en högt prioriterad fråga för regeringen under två decennier, har pornografin lämnats oreglerad och porrindustrin har expanderat och brutaliserats (Motion, 2019/20:131).

Min analys utifrån citatet ovan blir att Kristdemokraterna vill att porrindustrin ska bli mer granskad och få hårdare regler. Det jämför också hur oprioriterad porrbranschen är jämfört med människohandeln vilket också lett till att porrindustrin blivit hårdare som en konsekvens av det. Min tolkning blir att motionen kräver att porrindustrin behöver bli en större prioritering av regeringen och införa mer lagar.

Sveriges regering, som kallar sig feministisk, behöver ta tag i problemet. En statlig utredning behöver tillsättas för att se över porrindustrins skadeverkningar – såväl för kvinnorna (och andra) som exploateras som för barnen och vuxna som exponeras (Motion,2019/20:131).

Min tolkning av argumentet ovanför blir att Kristdemokraterna kräver en utredning om porren är skadlig för människor. Det vill att utredningen ska granska både hur porren är skadlig för de som arbetar med den och för de människor som tittar både frivilligt och ofrivilligt på den.

Många av de pådrivande faktorer som leder kvinnor in i porrindustrin är de samma som driver kvinnor men även män in i prostitution, dvs låg ålder, ekonomisk sårbarhet, tidigare sexualiserat våld och psykisk ohälsa (Motion, 2019/20:131).

Min tolkning av citatet är att de kräver att regeringen utreder om strukturellt förtryck har en påverkan att människor börjar arbeta med pornografi och är det samma anledningar som att både kvinnor och män också börjar arbeta med prostitution.

De bilder och filmer som sedan finns på nätet, kommer de aldrig att få bort, varför det är extra svårt att lämna. De riskerar också att få olika fysiska och psykiska men, för livet. Många drabbas av post-traumatisk stress (PTS), känslomässig avtrubning, depression, ångest, självmordstankar (Motion,2019/20:131).

Min tolkning av argumentet blir att Kristdemokraterna kräver en utredning om hur människor påverkas av att det bilder och filmer som producerats inom pornografin där de är delaktiga aldrig försvinner från internet helt. Det säger inte rakt ut i argumentet att det kräver en utredning. Jag tycker däremot att det går att utläsa att det vill att en utredning ska genomföras.

Frågor som bör beskrivas i direktiven till utredningen är bland annat: Hur driver pornografin på efterfrågan på sexuella tjänster? Vilka är det som utnyttjas i porrproduktion? Vilka är bakgrundsfaktorerna som driver dem in i porrindustrin? Vilka psykiska och fysiska skador riskerar de att utsättas för i produktionen? Specifikt bör barns utsatthet undersökas (Motion,2019/20:131).

Här i citatet ovanför listas många krav av Kristdemokraterna i deras motion. Många av det krav som listas är också liknande argument som det har haft för att definiera pornografi i frågeställningen ovanför. Det blir en rödtråd genom deras motion. Det argument som definieras som pornografi och också det argument som används för att ställa krav på utredningar.

Svensk lagstiftning ger tydliga riktlinjer till domstolarna i fråga om prostitution, koppleri och människohandel, men när det gäller produktion och distribution av pornografi saknas detta. Nuvarande lagstiftning lämnar stort utrymme för tolkning, vilket framgår av att koppleri- och människohandelslagstiftningen hittills inte tillämpats på porrindustrin (Motion,2019/20:131).

Min analys av argumentet blir att motionen menar att i dag är riktlinjerna för vad som är lagligt inom pornografin otydligt. Vilket i sin tur leder till att när domar ska fastställas blir det stort tolkningsutrymme, där straffen kan bli olika. Kristdemokraterna kräver att det ska bli en utredning av koppleri och människohandel om de går att koppla ihop med porrbranschen.

Frågor som bör beskrivas i direktiven till utredningen är bland annat: Vad är skillnaden mellan porrproduktion och koppleri? Hur bör lagstiftningen ändras för att porrindustrins skadeverkningar ska motverkas? (Motion,2019/20:131).

Min tolkning blir att Kristdemokraterna kräver att det blir en utredning om lagändring när det kommer till koppleri och porrindustrin.

Vänsterpartiets krav utifrån motionen

Sedan pornografin i Sverige avkriminaliserades på 1970-talet har den pornografiska marknaden reglerats bland annat genom införandet av ett förbud mot barnpornografi och av vissa former av våldspornografi. Gränserna för vad som är tabu flyttas och är ständigt under förhandling (Motion, 2005/06: K341).

Min analys av citatet blir att Vänsterpartiet kräver att lagarna som rör porrindustrin måste bli tydligare. För tillfället är det enligt motionen alldeles för otydliga.

Trots lagar och regleringar vet myndigheter och politiker väldigt lite om den pornografiska marknaden och branschen – porrindustrin kan i stort sett operera helt ogranskad av alla myndigheter (Motion, 2005/06: K341).

Min tolkning av citatet är att Vänsterpartiet kräver att politiker och myndigheter ska bli mer utbildade om porrbranschen och det lagar och regler som gäller runt den. Det skriver inte i klar text i argumentet att det vill det. Dock tycker jag att det går att utläsa att de vill ha en förändring.

Rent juridiskt är en bild pornografisk om den framställts i syfte att påverka mottagaren sexuellt. Den definitionen anser vi vara otillräcklig, och den ger utrymme för godtyckliga tolkningar (Motion, 2005/06: K341).

Min tolkning av argumentet blir att Vänsterpartiet kräver att den juridiska definitionen av pornografi blir mer specifik och tydlig. Då blir det inte lika lätt en tolkningsfråga om vad som ska definieras som pornografi eller inte.

Vänsterpartiet menar att feministiskt självförsvar bör kunna erbjudas på landets skolor. Feministiskt självförsvar handlar om att skaffa sig kunskap om det sexualiserade våldet, om samarbete mellan flickor och kvinnor samt att skaffa sig handlingsberedskap att försvara sig mentalt, verbalt och fysiskt i en värld där flickor och kvinnor är underordnade och utsatta (Motion, 2005/06: K341).

Min tolkning av citatet blir att Vänsterpartiet kräver att regeringen ska införa någonting som det kallar för feministiskt självförsvar till alla tjejer i högstadiet och gymnasiet. Kravet skulle innebära att flickor skulle göra det svårare för det mansdominerande samhället att ha makt över kvinnor.

Finns det några argument som bara ett parti har

Under den här rubriken kommer jag att jämföra om det finns några argument som bara ett parti använder sig av i deras motioner.

Argument som bara Kristendemokraterna har

Folkhälsomyndigheten presenterade i maj befolkningsundersökningen Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Sverige 2017. Undersökningen fann att 70 procent av alla män i Sverige konsumerar porr, jämför detta med att 70 procent av kvinnorna aldrig gör det. I åldern 16–29 år konsumerar 41 procent män porr frekvent (minst tre–fem gånger i veckan (Motion, 2019/20:131).

Min analys av argumentet blir att Kristdemokraterna vill få fram att när det kommer till konsumtionen av pornografi så är kvinnor och män varandras motsatser. Det presenterar också sitt argument med statistik och hänvisar till folkhälsomyndigheten.

Argument som bara Vänsterpartiet har

Icke-västerländska kvinnor framställs ofta på ett mycket rasistiskt sätt i pornografin. liksom lesbisk sex exploateras och objektifieras. Pornografin är ett redskap för den rådande heteronormativa könsmaktsordningen, och den används för att legitimera det sexualiserade våldet. (Motion, 2005/06: K341).

Min tolkning blir att Vänsterpartiet menar att pornografi är ett redskap till makt. Det menar också att pornografi glorifierar rasism och använder sin makt till att lyfta fram det. Pornografin är också ett redskap att ge den heterosexuella ett övertag över andra sexuella läggningar.

Diskussion

Under den här rubriken kommer jag att diskutera vad jag kom fram i analysen när jag jämförde motionerna. Jag kommer också att diskutera hur innehållet kan vara relevant i undervisningen i ämnet religionskunskap.

I min analys av hur Kristdemokraterna framställer pornografi i deras motion blev mitt resultat att de definierar pornografi med våld i olika slag. Ett citat taget ur Kristdemokraternas motion jämför partiet pornografi med en vanlig misshandel (Motion, 2019/20:131). Burnay, Kepes och Bushman skriver att världshälsoorganisationen WHO menar att en av tre kvinnor blir utsatta varje dag för sexuellt våld, både fysiskt och psykiskt sexuellt våld (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.111). Min reflektion utifrån det här blir att det sexuella våldet finns och att Kristdemokraterna tar upp ett viktigt ämne när det diskuterar sexuellt våld. Dock anser jag inte att det finns tillräckligt med underlag i deras motion för att kunna fastställa att porr är lika med våld. Fysiskt och psykiskt sexuellt våld är också någonting som vi bör diskutera med eleverna i skolan. Hur det kan påverka både kvinnor och män att bli utsatta för de, speciellt mot sin vilja och samtycke. Just ordet samtycke får mig att tänka på det nya riktlinjerna för sexualkunskap i skolan. Sexualkunskap har bytt ämne till ”jämfördhet, sexualitet, samtycke och relationer” (Skolverket.se. 2022.Nyttiskolplanen). Här får en lärare tillexempel som undervisar i etik möjligheten att diskutera med eleverna om samtycke, våld och pornografi och hur viktigt de är för eleverna att göra kunskaper om just det här områdena, både för deras och andras skull. Kristdemokraterna skriver i motionen att inom porren så förnedras kvinnor med att bli slagna och spottade på (Motion, 2019/20:131). Burnay M.fl. skriver att deras studies syfte är att ta reda på om vi blir påverkade av våldshandlingar till exempel våldspornografi och inspireras till att utöva samma handlingar (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.112). I motionen hade jag gärna sett underlag på den här typen av studie i Kristdemokraternas argument. Det hade gjort att motionen fått mer tyngd, just nu hänvisar inte motionen till några vetenskapliga studier. Ett annat stycke som är taget ur motionen handlar om att partiet menar att om liknande scener utspelas i verkliga livet så hade scenerna klassats som misshandel (Motion, 2019/20:131). Burnay m.fl. skriver i studien att inom pornografins värld så framställs till största

del kvinnor som underlägsna och i ett perspektiv när de också framställs att lyda mannen. Män där emot framställs som dominanta och i maktposition, inte bara inom pornografin utan inom alla medier. Det här gör att människor lätt skapar en identitet med att värden ser ut så, inte bara i medier och pornografi utan också i verkliga livet (Burnay, Kepes, Bushman, 2021, S.115). Min reflektion ur det här blir att Kristdemokraterna tar upp ytterligare en bra poäng i sin motion. Ska pornografi få utspelas på alla sätt? Eller borde det finnas mera begränsningar, eftersom människor blir påverkade av vad de ser i pornografin. Åter igen hade jag velat ha mer referenser till den här formen av studier i motioner för ett tyngre underlag, för frågorna är viktiga. Åter igen vet jag inte om det finns underlag nog att mena på att pornografi är våld. Det finns många kategorier av pornografi som inte innehåller några inslag av våld. Mitt resultat av analysen av hur Vänsterpartiet framställer pornografi blev att partiet definierar pornografi som makt och förtryck. I motionen står det att pornografi är makt och kontroll (Motion, 2005/06: K341). Det här citatet får mig att tänka på Young som skriver om många olika former av makt och förtryck. En form av makt och förtryck som Young tar upp är makt och hur kapitalism utnyttjar människor för att tjäna pengar (Young, 1988, S.1). Vänsterpartiet skriver också så här i sin motion att de anser porr handlar om makt och kontroll (Motion, 2005/06: K341). Om vi återgår till tidigare forskning och vad Lori Watson definierar som pornografi. Watson menar att den normativa definitionen av pornografi är en film, bild, bok eller föremål som är skapat i syftet att väcka sexuella känslor hos den som betraktar föremålet (Watson, 2010, S. 536). Mina tankar om jag sammanfattar det som skrivits ovan blir att Vänsterpartiet väljer att göra egna definitioner av vad pornografi är och ignorerar vad forskningen säger om det området. Partiet skriver i motionen att med pornografin som hjälpmedel så förlorar kvinnor sin egen sexualitet och kropp (Motion, 2005/06: K341). Om vi återgår till Lori Watson och hur hon går igenom hur vida pornografi är skadligt för människor eller inte. Watson skriver att porr kan upplevas som skadligt för människor speciellt pornografi som är dominerande, kränkande eller våldsamma mot kvinnor (Watson, 2010, S. 542). Här kan jag relatera både Vänsterpartiets argument med Watsons förklaringar om hur pornografi upplevs. Watson tar dock upp att vi också måste ha i åtanke när vi tittar på pornografi att det faktiskt utspelar sig av skådespelare. Det som faktiskt är det

skadliga med pornografiska filmer är tittaren. De är hur tittaren kommer ta till sig av de den sett i filmerna och föra det vidare ut i verkligheten som gör de hela skadligt. Kommer tittaren försöka utöva samma saker med en partner i det riktiga livet och kommer tittaren i så fall försäkra sig om samtycke. Det är inte pornografin som är direkt skadlig utan tittaren (Watson, 2010, S. 542). Om jag sammanfattar det här så skulle jag säga, ja kvinnor kan förlora sina kroppar inom pornografins värld. Vi får där emot inte glömma att porr inte är verkligt utan filmer med skådespelare. Utan det skadligaste elementet inom pornografin faktiskt är tittaren. Att de som brukar pornografi faktiskt har förståelse för att det är fantasi som utspelar sig i filmerna. Fokuset borde kanske ligga mer på att utbilda människor mer i vad som är fantasi och verklighet. När vi ändå är inne och diskuterar utbildning tänkte jag förklara hur viktigt det är att utbilda elever i förståelse på vad som är fantasi och verklighet. Som jag tagit upp tidigare så heter det nu mera jämställdhet, sexualitet, samtycke och relationer sexualundervisningen i skolan, här har vi möjligheten att prata med eleverna om vilka relationer de har till porr, hur viktigt det är med samtycke om de vill testa på någonting och att vara tydliga med att pornografiska filmer inte är verkliga utan utspelar sig av skådespelare och är fantasi. Ett krav som Kristdemokraterna lägger fram i motionen lyder så här, att porrindustrin har varit helt obebakad och att det lett till att porren har expanderats och blivit mer brutal och våldsam (Motion, 2019/20:131). I Max Waltman artikel *Sveriges förbud mot sexköp* står det att det blev förbjudet att köpa sex i Sverige år 1999, där emot är det inte olagligt att sälja sexuella tjänster. Min reflektion ut ifrån det här blir att det kanske någon liknande åtgärd som Kristdemokraterna vill genomföra. Förbjuda att köpa eller titta på vissa former av pornografi, dock inte förbjuda konsumeringen av den. På *Unizon.se* står det att 90% av den pornografi som är mest uppskattad att titta på innehåller någon form av fysiskt eller verbalt våld. *Unizon.se* tar också upp att de män som kollar på porr är mer aggressiva mot kvinnor i allmänhet (*Unizon.se*, 2022). Pornografi är helt klart inte oproblemiskt och den borde utredas och kontrolleras mera för att kunna avgöra vad som kan vara skadligt för både de som tillverkar porr och de människor som tittar på den. I motionen finner jag många argument om varför människor börjar jobba med pornografi från Kristdemokraterna. Det dras också paralleller mellan prostitution och pornografi. Kristdemokraternas ena krav i

motionen är just varför människor börjar med porr och vill ha en utredning om det. Argumenten för en sådan utredning lyder så här, att partiet menar att både de kvinnor som jobbar inom pornografin och prostitution är socialt, ekonomiskt utsatta och därav börjar arbeta inom de här två yrkesgrupperna (Motion, 2019/20:131). Young skriver att de finns många människor som blir utnyttjade för arbetskraft (Young, 1988, S.1). Människor som sitter i maktposition utnyttjar människor som är i behov av till exempel jobb. Arbetstagare är sedan för rädda för att säga ifrån om de upplever sig utsatta eller utnyttjade av bland annat rädsla att förlora jobbet (Young, 1988, S.3). Inom porrindustrin finns det säkert människor som blir utsatta och utnyttjade på grund av deras sociala ställning i samhället och mer utredningar och granskningar borde göras på det här området. Kristendemokraterna fortsätter sina argument med att många som arbetar inom pornografin drabbas av psykisk ohälsa (Motion,2019/20:131). Åter går vi till Max Waltmans studie om prostitution och lagar så skriver han också om psykisk ohälsa som prostituerade ofta upplever. Jag tänkte att eftersom Kristdemokraterna drar paralleller mellan prostitution och pornografi så går det kanske att dra liknelser mellan den ohälsan inom de båda grupperna. Waltman skriver att de som jobbar inom prostitution ofta lider av psykisk ohälsa i form av panikångest, stress, post-traumatisk stress och självmordstankar (Waltman,2011, S. 52). Argumenten och den tidigare forskningen visar att kristendemokraterna har goda och viktiga krav på utredningar och granskningar som måste göras inom områdena för att få en större förståelse för industrin i sin helhet och människorna som jobbar inom den. Utifrån mitt perspektiv som framtida lärare anser jag att har vi en stor möjlighet att diskutera ohälsa med elever och hur sexualitet och ohälsa kan hänga ihop med varandra. I Vänsterpartiets motion framkommer det flera argument som innefattar lagar, politik och förtydliganden. Ett argument som lyfts fram är att definitionen för pornografi är otydlig och måste förtydligas (Motion, 2005/06: K341). Att definitionen av pornografi ska vara tydligare kan jag hålla med om, ur ett juridiskt perspektiv. Där emot började jag tänka på det Watson skriver om synen på porr. Watson menar ur ett feministiskt perspektiv att porr ska vara fritt från fördomar och föreställningar om hur pornografi ska vara (Watson, 2010, S. 538). Min fråga blir kan den juridiska definitionen av pornografi och den allmänna uppfattningen om vad pornografi är och hur vi ska se på den gå hand i hand eller kommer

definitionerna vara olika. Det vore bra om det forskades mer på det området, det är ett viktigt krav som Vänsterpartiet tar upp. Ett annat krav som partiet tar upp är att politiker måste sätta sig mer in i lagar och regler runt pornografin och att industrin är helt obevakad i dagens läge. När det kommer till politik dras mina tankar till Namli och Grenholm och hur de tar upp frågan om erotik och politik. Namli och Grenholm skriver att politik är en form av moral som både utövas i grupp och på individnivå (Namli & Grenholm, 2019, S. 227).

Författarna skriver också hur moral och politik är ett sätt att se hur människor ser på vår omgivning till exempel hur vi som individer och i kollektiv ser på makt, de sociala och solidariska eller om vi är giriga, egoistiska individer. Beroende på hur vi ser på det, ser vi också hur politiken ser på sexualfrågor (Namli & Grenholm, 2019, S. 228). Min reflektion utifrån det här blir att när frågan skrevs år 2005 så var kanske inte frågan om pornografi en högst uppsatt fråga hos politiker. Där emot kan jag tänka mig att frågan är mer aktuell efter det stora genomslaget med METOO rörelsen och kvinnors utsatthet i samhället.

Vänsterpartiet fortsätter med att skriva att reglerna för porrindustrin är otydliga och ändras ofta. Att det blir svårt för både tillverkare och konsumenter att veta vilka regler som gäller. I Johansson och Hammaréns artikel om ungas syn på porr. Så skriver de att vi inte får ge pornografi för mycket makt och menar att den kan ta över människor också speciellt inte över den enskilde individen. Då ger vi pornografin för mycket makt (Johansson & Hammarén, 2007, S.62). Visst ska det vara tydligt vilken form av pornografi som är lagligt och inte. Där emot kan jag uppleva att vi ger porr i sin helhet mycket makt när vi för en debatt om den. Vi borde i stället bryta ner porr i olika kategorier när vi diskuterar om den, för att få en större förståelse. Ur ett didaktiskt perspektiv har vi också en möjlighet att prata med elever om hur otydligt pornografi kan vara och var gränserna går för vad som är lagligt eller inte. I Kristendemokraternas motion tar de upp ett argument utifrån en undersökning som folkhälsomyndigheten har gjort om ungas konsumtion av pornografi. I Johansson och Hammaréns artikel om unga människors konsumtion av porr säger de så här, att den allmänna bilden är att män och pojkar kollar mer på porr än vad kvinnor och flickor gör (Johansson & Hammarén, 2007, S.58). I deras studie blir resultatet att under åren i högstadiet tittar pojkar på mer porr än vad flickor gör, dock under gymnasiet så börjar alltmer flickor att konsumera porr.

Under gymnasieåren så försvinner den stora skillnaden av tittandet av pornografi mellan könen (Johansson & Hammarén, 2007, S.58). I undersökningen framkommer det också att kvinnor i dag brukar alltmer pornografi. Även om de är män som är de största konsumenterna av pornografi (Johansson & Hammarén, 2007, S.59). Min reflektion utifrån de här blir att undersökningarna inte visar samma resultat när de kommer till hur könen brukar pornografi. De tyder på att mer undersökningar och forskning på området måste göras. Med mer forskning kan säkrare argument och krav göras. Det är också ett bra tillfälle som lärare att diskutera jämställdhet och pornografi med eleverna. Ta bort fördomarna om att kvinnor inte kollar på porr och att det skulle vara någonting fel med det. I Vänsterpartiets motion fanns det ett argument som nämnde pornografi och rasism. Barnard skriver att svarta kvinnor ofta framställs på ett rasistiskt sätt inom pornografi, filmer och litteratur (Barnard, 2018, Rasism). Att svarta kvinnor ofta framställs som mer maktlösa än vita kvinnor. Svarta kvinnor framställs ofta så maktlösa att de inte ens kan säga nej (Barnard, 2018, Conclusion). Tidigare forskning stöder alltså Vänsterpartiets argument. Rasism är ett viktigt ämne och någonting som alla måste arbeta emot på alla områden. Jag skulle gärna se mer forskning på det här området och att de talades mer om rasism och pornografi i större media. Lärare måste alltid arbeta med att motverka rasism. Så här har vi också en fot in i debatten med elever om rasism och att det även förekommer inom pornografins värld. Sammanfattningsvis vill jag avsluta med att säga att trots de ideologiska skillnaderna mellan partierna så är de mer lika i sina argument än vad som skiljer dem åt. Det visar också att partier från olika block kan enas under vissa debatter och stånd punkter.

Sammanfattning

Det min analys kom fram till var att Kristendemokraterna definierar pornografi med våld, både med fysiskt och psykiskt våld. De menar också att det finns vissa inslag av makt i våldet. Vänsterpartiet definierar porr med makt och förtryck. Båda partierna är väldigt lika varandra i det stora hela när de kommer till definitionen av pornografi. Min andra frågeställning löd, vilka krav ställer respektive partier i deras motioner? Mitt resultat blev att Kristendemokraterna kräver tydligare riktlinjer när de kommer till porrindustrin. Partiet kräver också utredningar när de kommer till hur människor mår som jobbar inom industrin. Lider de av ohälsa och i så fall varför. I Vänsterpartiets motion framkommer de flera argument som innefattar lagar, politik och förtydliganden som gäller porrindustrin. Åter igen visar de sig att partierna är lika varandra i helheten och när de kommer kraven. Min tredje frågeställning löd, finns det några argument som bara ett parti framför? Det som framkom var att Kristdemokraterna argumenterar med hjälp av statistik skillnaden mellan hur könen konsumerar pornografi. Varav Vänsterpartiet argumenterar om kopplingen mellan pornografi och rasism.

Litteraturlista

Barnard, Lianne. 2018. *The intersection of pornography and racism in De Buitenvrouw and Alleen maar nette mensen, Dutch Crossing*.

DOI: [10.1080/03096564.2018.1424687](https://doi.org/10.1080/03096564.2018.1424687)

Burnay Jonathan, Kepes Sven, Bushman Brad J. 2021. *Effekter av våldsamma och icke-våldsamma sexualiserade medier på aggressionsrelaterade tankar, känslor, attityder och beteenden: En metaanalysgranskning*, Aggressivt beteende, (Red) 111–136

Davidsson Bremberg Anna. 2010. Intervjuer I Svensson Jonas och Arvidsson Stefan (red). *Människor och makter 2,0 en introduktion till religionsvetenskap*, Högskolan i Halmstad, 69–72.

Johansson, Thomas, Hammarén, Nils (2007). *Hegemonic masculinity and pornography: young people's attitudes toward relations to pornography. The journal of men's studies*. 2007(15):1, s. 57–70

Namli, Elena & Grenholm, Carl-Henric (2019). *Etik*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur

RFSU.se. 2022. *Vår organisation*. [Vår organisation | RFSU](#) (Hämtad 2022-01-11).

StudentlitteraturRFSU.se. 2022. *Från porrprotester till nyanserade samtal*. [Från porrprotester till nyanserade samtal | RFSU](#) (Hämtad 2022-01-11).

Skolverket.se. 2022. *Nytt i läroplanen*. [Nytt i läroplanernas inledande delar 2022 - Skolverket](#)

Unizon.se. 2022. *10 punkter från forskning om porr och porrindustrin*. [10 punkter från forskningen om porr och porrindustrin - Unizon \(unizonjourer.se\)](#)

Waltman, Max (2011). Women's Studies International Forum "Sweden's prohibition of purchase of sex: The law's reasons, impact, and potential". (Red). 449–474

Watson, Lori (2010), Philosophy Compass, *Pornography*. (Red) 535–550
World sexual Health.net. 2021. *Organisation*. <https://worldsexualhealth.net/> (Hämtad 2021-12-15).

World sexual Health.net. 2021. *Sexual pleasure*.
<https://worldsexualhealth.net/resources/declaration-on-sexual-pleasure/> (Hämtad 2021-12-15).

Young, Iris Marion. (1988). Five faces of oppression. *The philosophical forum*, (4). (red).270-290.

Motioner och partiprogram

Kristendemokraterna.se. 2021. *Ideologi och principprogram*. [Ideologi och principprogram - Kristdemokraterna](#) (Hämtad 2021-11-22).

2005/06: K341. *Pornografi och sexualpolitisk*.
<https://data.riksdagen.se/fil/52AA02E5-D5CC-4639-80C0-2053255095D7>

Vänsterpartiet.se. 2021. *Partiprogram*. [Partiprogram | Vänsterpartiet \(vansterpartiet.se\)](#) (Hämtad 2021-11-22).

2019/20:131. *Åtgärder mot pornografi*. [93FF54AA-8415-42BB-B11D-5CB5AF4ED198 \(riksdagen.se\)](#)